

MOTYWOWANIE DZIECKA DO NAUKI – PSYCHOEDUKACJA DLA RODZICÓW

1. Organizacja czasu pracy – nauki.

Kluczowy element to stały harmonogram działań.

Należy ustalić **w jakich godzinach dziecko uczy się i kiedy one nastąpią**, np., dziecko po powrocie ze szkoły odpoczywa przez dwie godziny, później przystępuje do wykonania zadań domowych.

2. Jeśli nauka zajmuje dużo czasu warto zaplanować przerwy.

Czas wolny w trakcie nauki ważny staje się szczególnie, jeśli pracujemy z dziećmi rozpoczynającymi naukę szkolną (zdolność skupienia uwagi na dłuższy czas jest ograniczona).

Planując przerwę warto pamiętać o:

- *zmianie pomieszczenia,
- *ruchu / zmianie pozycji ciała.

3. Organizacja miejsca nauki.

Należy zadbać aby dziecko pracowało w miejscu cichym (wyłączamy TV, komputer, radio), dobrze oświetlonym, dostosowanym do potrzeb dziecka (wielkość stołu, krzesła).

- Jeśli dziecko ma rodzeństwo, warto zadbać, aby **wszystkie dzieci uczyły się w tym samym czasie** – sama świadomość tego, że rodzeństwo może bawić się zamiast uczyć, rozprasza uwagę dzieci.

Jeśli pozostałe dzieci nie rozpoczęły jeszcze nauki należy zapewnić im takie aktywności, które nie generują hałasu.

4. Okazanie wsparcia.

Jak poprawnie wspierać dziecko w zdobywaniu wiedzy?

a) Wsparcie to nie wyręczanie.

Naukę szkolną należy pozostawić dziecku. Rodzic nie musi uczyć się na nowo tego, czego dziecko uczy się w szkole.

Wsparcie to przede wszystkim wdrożenie dziecka do samodzielnej pracy.

Rodzic może:

- pomóc dziecku zrozumieć polecenie,
- zaplanować etapy pracy,
- pokazać jakich technik używać, aby szybciej zapamiętać dany materiał, np.:
 - *stosowanie kolorowych podkreśleń,
 - *robienie rysunków,
 - *bazowanie na skojarzeniach,
 - *robienie wykresów, map myśli,

- *tworzenie fiszek, puzzli,
- *zapisywanie treści na małych kartkach.

b) Wsparcie to również nie ciągłe kontrolowanie.

Kiedy dziecko nie jest odpowiedzialne za własne działania – traci motywację.

Nie można przejmować kontroli i pozbawiać dziecka odpowiedzialności, należy dać szansę na doświadczenie skutków własnego postępowania.

Zachęcenie dziecka do przejęcia odpowiedzialności za proces uczenia są może wyglądać następująco:

Eliminowanie „tradycyjnych reakcji” (np. oskarżania).	Zastosowanie możliwości alternatywnych.
<p>- Znowu to samo. Nigdy nie potrafisz sam zabrać się do pracy. To dlatego Twoje oceny są słabe.</p>	<p>- proponowanie wyboru: Możesz zacząć teraz sam lub za 10 minut przyjdę do Ciebie i zaczniemy pracować razem.</p> <p>- stosowanie krótkich komunikatów w zamian „kazań”: Zadania domowe!</p> <p>- wyrażenie oczekiwań na piśmie: „To ja, Twoja książka! Pamiętasz mnie?! Żle się czuje, kiedy moje strony są niezapisane!”</p>

5. Nagrody zamiast kar.

Nagradzając dziecko nawet za niewielkie osiągnięcia zachęcamy je do podejmowania dalszych prób.

Warto dawać dziecku tzw. „drobne nagrody” w postaci pochwał.

WARTO ZAPAMIĘTAĆ: Pochwała nie może wprawić dziecka w zakłopotanie.

Pochwała, którą dziecko będzie w stanie zaakceptować, która pomoże mu zbudować szacunek do samego siebie:

- nie może oceniać,
- powinna zawierać opis tego co dziecko zrobiło.

	
<p>„Jesteś taka zorganizowana!”</p> <p>Dziecko może pomyśleć: „Wcale nie, moja siostra jest bardziej zorganizowana”</p>	<p>„Widzę, że już wszystko przygotowałaś na jutro do szkoły: naostrzyłaś ołówki, zapakowałaś książki i nawet zrobiłaś drugie śniadanie”</p> <p>Dziecko słysząc opis swoich osiągnięć, samo</p>

	udziela sobie pochwały „ Umiem organizować i planować ”.
--	---

6. Podkreślanie sukcesów.

Unikanie skupiania się na porażkach i docenianie nawet niewielkich osiągnięć motywuje dziecko do nauki.

Warto nagradzać nie tylko efekt końcowy nauki (ocena) ale przede wszystkim wkład pracy dziecka w wykonanie zadania.

Rada: jeśli dziecko ma kłopoty z przyswojeniem wiedzy z danego przedmiotu można stworzyć „tablicę osiągnięć”, na której wspólnie z dzieckiem rodzic zapisze to, czego w danym dniu dziecko się nauczyło. Metoda ta zwróci uwagę dziecka na ciągły przyrost wiedzy w danej dziedzinie, pokaże dziecku „o ile mądrzejsze się stało”.

7. Akceptacja uczuć dziecka.

W trakcie nauki nieuniknione staje się doświadczenie porażki czy uczucia zniechęcenia.

Ważne aby w takich momentach okazać zrozumienie dla sytuacji, w której znalazło się dziecko.

Brak akceptacji uczuć dziecka.	Akceptacja uczuć dziecka.
Dziecko: Ta czytanka jest głupia. Osoba dorosła: Wcale nie, jest bardzo ciekawa. Dziecko: Nienawidzę czytać. Osoba dorosła: Wcale nie. Lubisz czytać. Dziecko: Tu jest za dużo słów. Osoba dorosła: Bzdura. Wszystkie słowa są łatwe. Dziecko: To za trudne. Osoba dorosła: Nawet nie próbujesz. Jesteś leniwy.	Dziecko: Ta czytanka jest głupia. Osoba dorosła: Coś Ci się w niej nie podoba. Dziecko: Jest nudna. Kogo obchodzi Maria Dąbrowska. Osoba dorosła: Ta postać Cię nie interesuje. Dziecko: Nie. Podobała mi się poprzednia – o koniu i psie. Osoba dorosła: Pewnie wolisz książki o zwierzętach. Dziecko: Chyba tak... Jak skończę, pożyczę książkę o psach. Osoba dorosła: Pomogę Ci coś wybrać, kiedy pójdziemy do biblioteki.
Podświadomy przekaz brzmi : „Nie możesz czuć tego, co czujesz. Lepiej słuchaj mnie”.	

Określenie i akceptacja negatywnych uczuć stanowią zachętę do podejmowania dalszych starań.

7. Porównywanie.

Pozytywne rezultaty przynosi jedynie porównywanie poziomów umiejętności – uświadamia to dziecku ile się nauczyło, co zapamiętało, motywuje do dalszej pracy.

Porównanie dziecka z rodzeństwem czy rówieśnikami nie przyniesie pozytywnego rezultatu.

8. Czas.

Rozmawianie z dzieckiem o tym, co wydarzyło się w szkole daje możliwość:

- zauważenia pojawiających się kłopotów (już w początkowej fazie),
- docenienia wkładanego w pracę wysiłku = zmotywowania do nauki.

Należy pytać dziecko o jego sukcesy! Motywacją dla dziecka jest docenienie jego pracy przez najważniejsze osoby w życiu = rodziców.

Opracowanie: K. Wolarz

Źródła:

- A. Faber, E. Mazlish „Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole”;
- A. Faber, E. Mazlish „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”;
- www.superkid.pl;
- miastodzieci.pl;